AKAAN KAUPUNKI

AKAAN STRATEGINEN YLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

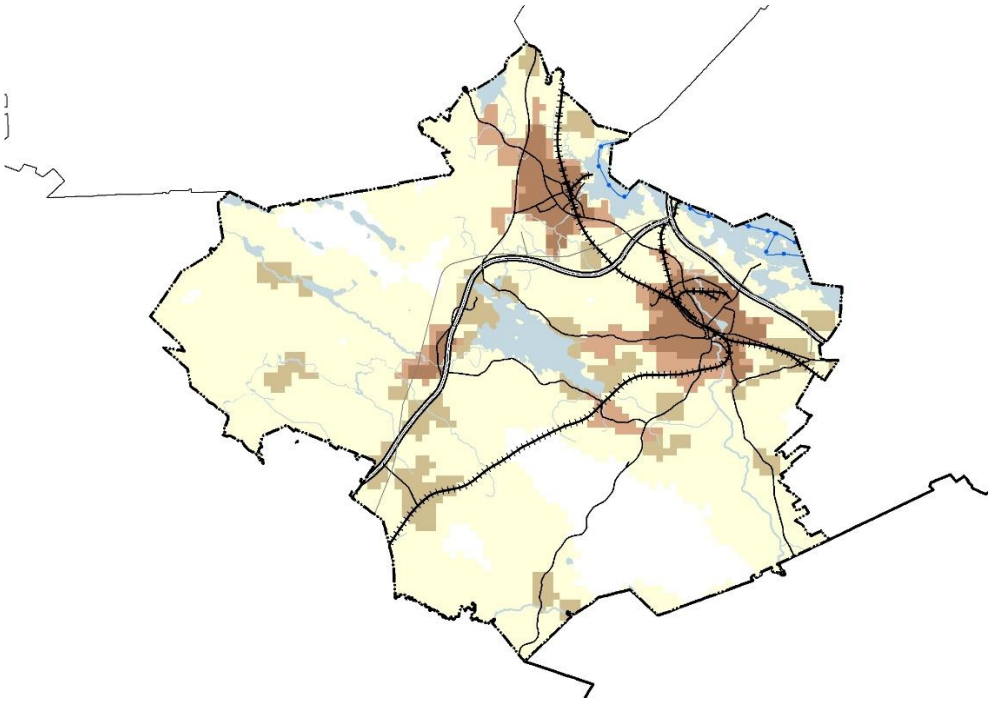

RAMBOLL

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Päivitys	Versio 2
Päivämäärä	10.2.2020, päivitetty 25.5.2021
Laatija	Jarkko Kukkola, Iris Broman
Hyväksyjä	Akaan kaupunki
Kuvaus	Akaan strateginen yleiskaava Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Ramboll
PL 25
Itsehallintokuja 3
02601 ESPOO
P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
www.ramboll.fi

SISÄLTÖ

1.	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA	1
2.	JOHDANTO	1
3.	ALUEIDENKÄYTÖN OHJAUS JA YLEISKAAVA	1
4.	STRATEGISEN YLEISKAAVAN TAVOITTEET	2
5.	KAAVOITUKSEN VAIHEET	3
6.	MITEN YLEISKAAVOITUKSEEN VOI OSALLISTUA?	5
7.	SUUNNITTELUALUE	5
8.	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT, KAAVOITUSTILANNE	7
8.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	7
8.2	Keskeiset strategiat, suunnitelmat ja selvitykset	8
8.3	Maakuntakaava	9
8.4	Yleiskaavat ja asemakaavat	10
9.	YLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	11
10.	YHTEYSTIEDOT JA TIEDOTTAMINEN	12

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelystä.

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään yleiskaavan lähtökohtia ja tavoitteita, kuvataan kaavoituksen eteneminen ja kerrotaan, miten osalliset voivat vaikuttaa kaavoitukseen ja kuinka kaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelun aikana.

Akaan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 31.3.2020 (§ 96) hyväksyä Akaan strategisen yleiskaavan laatimisen vireille sekä asettaa yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin julkisesti nähtäville 22.4 – 25.5.2020 väliseksi ajaksi.

Suunnitelmaa päivitetään kaavatyön aikana tarpeen mukaan.

2. JOHDANTO

Akaan strategisen yleiskaavan tavoitteena on luoda suuntaviivat Akaan kaupungin maankäytölle kaavan tavoitevuoteen 2040 asti.

Yleiskaavatyön tavoitteiden pohjaksi on laadittu Akaan maankäytön strateginen kehityskuva (kv 22.2.2012 § 5). Strategisessa yleiskaavassa konkretisoidaan, miten kehityskuvassa ja muissa suunnitelmissa esitetyt periaatteet viedään käytännön toiminnan tasolle. Lisäksi konkretisoidaan, mitä maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä kysymyksiä kaupungin tulee ratkaista, jotta kunnan kehitystä voidaan ohjata tavoitteiden mukaiseen suuntaan tulevaisuudessa. Kaavatyön tueksi laaditaan riittävät selvitykset. Työn tukena on myös useita aiemmin laadittuja selvityksiä, suunnitelmia ja strategioita, ks. kappale 8.2.

3. ALUEIDENKÄYTÖN OHJAUS JA YLEISKAAVA

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän lähtökohtana on asteittain tarkentuva suunnittelu, jossa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleispiirteiset kaavat, eli maakuntakaava ja yleiskaava, ohjaavat yksityiskohtaisten asemakaavojen suunnittelua. Yleiskaavat ja asemakaavat laaditaan ja hyväksytään kunnissa. Kaavat hyväksyy kaupungin- tai kunnanvaltuusto.

Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan yhdyskunnan eri toimintojen sijoittumista. Yleiskaava koostuu kaavakartasta, johon kuuluvat kaavamerkinnät ja – määräykset. Yleiskaava-asiakirjoihin kuuluu lisäksi kaavaselostus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
- olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
- asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
- mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla
- mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
- kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- ympäristöhaittojen vähentäminen
- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Edellä todetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan on myös mahdollista laatia yleiskaava ns. vaihekaavana, jossa keskitytään vain määrättyyn osaan edellä mainituista sisältövaatimuksista.

Lähtökohtana on, että Akaan strateginen yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena (MRL 42-43 §) kokonaiskaavana kattaen kaikki maankäytön teemat. Strategisen yleiskaavan on tarkoitus korvata päätaajamien osalta vanhat oikeusvaikutteiset osayleiskaavat. Yritys-Konhon (nyk. Akaa Point) ja sataman alueen osayleiskaavat pidetään voimassa. Strategisessa yleiskaavassa voidaan osoittaa päällekkäismerkintöjä myös sellaisille alueille, joissa kaavoja ei korvata.

Karhunrahkan alueella on käynnissä Karhunrahkan tuulivoimahankkeen osayleiskaavan ja YVA:n yhteismenettely. Strategisen yleiskaavan ja Karhunrahkan osayleiskaavan valmistelu kulkevat rinnakkain erillisissä prosesseissa. Karhunrahkan tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue tullaan huomioimaan erityisellä merkinnällä strategisessa yleiskaavassa.

4. STRATEGISEN YLEISKAAVAN TAVOITTEET

Keskeistä taajama-aluetta lievealueineen ja maaseutumaista aluetta koskevat erilaiset suunnittelutarpeet. Yleiskaavatyössä tunnistetaan kaupunkikehittämisen keskeiset painopistealueet ja ne alueet, jotka halutaan asemakaavoituksen piiriin yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä. Maaseutumaiselta alueelta ja taajamien lievealueilta tunnistetaan alueet, joilla on rakentamispainetta tai muuta suunnittelutarvetta. Yleiskaavan yhteydessä harkitaan myös rakentamispaineisten rantaalueiden osalta ns. edullisuusvyöhyketarkastelun laatimista, joka määrittelisi jatkossa periaatteet loma-asuntojen käyttötarkoitusmuutoksille loma-asumisesta vakituiseen asumiseen.

Strategiselle yleiskaavalle on asetettu seuraavia tavoitteita:

- Kehityskuvassa ja muissa keskeisissä suunnitelmissa esitettyjen periaatteiden vieminen käytännön tasolle
    - Kehityksen ohjaaminen tavoitteiden mukaiseen suuntaan
- Suunnittelutarkkuuden tarkoituksenmukaisuus ja suunnitelman riittävä joustavuus ja reagointikyky (=suunnitteluvaran jättäminen asemakaavoitukseen ja muuhun tarkempaan suunnitteluun)
- Kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen
    - Tärkeiksi tunnistettujen kasvutoimialojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen ja edistäminen
    - Innovatiivisten toimintamallien ja -ympäristöjen mahdollistaminen
    - Teollisuuden ja tuotantoalueiden toimintaedellytysten sekä satamatoimintojen kehittäminen voimassa olevien osayleiskaavojen pohjalta (Yritys-Konhon (Akaa Point) ja sataman osayleiskaavat)
    - Liikenneyhteyksien ja risteysalueiden potentiaalin hyödyntäminen
    - Logististen toimintaedellytysten kehittäminen
    - Kaupan ja muiden yksityisten palveluiden sijainnin suuntaaminen ja ohjaus
- Väestönkehitykseen varautuminen, vetovoiman ja elinvoiman lisääminen
    - Hyvän sijainnin hyödyntäminen Akaan-Valkeakosken-Hämeenlinnan-Tampereen-Helsingin työssäkäyntialueella
    - Väestönkehitykseen vaikuttaminen ja siihen varautuminen
    - Kaupungin vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä lisäävien toimenpiteiden varmistaminen myös siinä tapauksessa, että väestönkasvu tai muu kehitys poikkeaa ennustetusta
- Kestävän, vähähiilisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen
    - Asemanseutujen ja keskusten kehittämisedellytysten turvaaminen

    - Joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen vahvistaminen
    - Täydennysrakentamisen mahdollisuuksien tunnistaminen ja osoittaminen
    - Asemakaavoitettavien alueiden ja niiden laajennustarpeiden tunnistaminen
    - Tulevaisuuden asumisen tarpeiden huomioiminen
    - Houkuttelevan, riittävän ja erilaisiin tarpeisiin vastaavan tonttitarjonnan varmistaminen
    - Olemassa olevan palveluverkoston tukeminen ja verkostojen tehokas hyödyntäminen
- Liikenteen edellytysten turvaaminen ja kehittäminen
    - Valtateiden ja rautateiden hyvän palvelutason ja kehittämisedellytysten turvaaminen.
        - Huomioidaan liikenne- ja viestintäministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (valtatiet 3 (Helsinki–Tampere–Jalasjärvi) ja 9 (Turku–Tampere) sekä rautateiden pääväylät (Riihimäki asema–Tampere asema) ja (Turku asema–Toijala)
        - Erikoiskuljetusreittien ja varareittien huomioiminen
        - Vaarallisten kemikaalien kuljetusreittien huomioiminen
    - Kestävien liikkumistapojen edistäminen (joukkoliikenne, kävely ja pyöräily).
        - Joukkoliikenteen kehittämisedellytysten turvaaminen
        - Liityntäpysäköinnin ja saattoliikenteen tarpeiden huomioiminen
        - Pyöräliikenteen seudullisen pääreitistön suunnitteleminen
        - Jalankulkukaupungin vahvistaminen
    - Vesiliikenteen ja sen kehittämistarpeiden huomioiminen
- Maiseman ja kulttuuriympäristön vaaliminen
    - Kulttuuriympäristön arvokohteiden tai -alueiden muodostamien aluekokonaisuuksien turvaaminen
    - Maiseman arvokohteiden turvaaminen
- Maaseutumaisten alueiden kehittäminen
    - Maaseudun erityispiirteiden ja mahdollisuuksien huomioiminen
    - Olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen
- Matkailun kehittäminen
    - Matkailua tukevien reittien ja niiden laatutekijöiden osoittaminen
    - Vesistöjen hyödyntäminen
- Viher-siniverkon kehittäminen virkistyksen ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta
    - Viher-siniverkoston ja virkistysalueverkoston eheyden varmistaminen ja saavutettavuuden kehittäminen
    - Toimivien viheryhteyksien ja arvokkaiden luontokohteiden välisten yhteyksien turvaaminen
    - Tunnistettujen tärkeiden luontotyyppien ja lajien turvaaminen
    - Tärkeimpien lähivirkistysalueiden tunnistaminen ja kehittäminen

Tavoitteet voivat tarkentua suunnitteluprosessin kuluessa.

5. KAAVOITUKSEN VAIHEET

Yleiskaavan laatiminen etenee vaiheittain seuraavasti:

- Aloitusvaihe
    - Vireilletulokuulutus
    - Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtäville, palautetta OAS:sta voi antaa kaavaehdotuksen nähtävillepanoon asti
- Valmisteluvaihe (kaavaluonnos)
    - Rakennemallin laatiminen
    - Viranomaisneuvottelu ja valtuustoseminaari
    - Kaavaluonnoksen laatiminen

    - Kaavan valmisteluaineisto julkisesti nähtävillä
    - Yleisötilaisuus
    - Lausunnot ja mielipiteet valmisteluaineistosta, palautteen käsittely
- Ehdotusvaihe (kaavaehdotus)
    - Kaavaehdotuksen laatiminen
    - Kaavaehdotus julkisesti nähtävillä
    - Lausunnot ja muistutukset kaavaehdotuksesta
    - Viranomaisneuvottelu
    - Vastineiden laatiminen kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen
    - Kaava-asiakirjojen viimeistely
- Hyväksymisvaihe
    - Hyväksyminen kaupunginvaltuustoissa.

Aikataulutavoitteena on, että:

- rakennemalli on käsitelty kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2020
- yleiskaavan valmisteluaineisto (yleiskaavaluonnos) on hyväksytty nähtäville lokakuussa 2021
- yleiskaavaehdotus on hyväksytty nähtäville huhtikuussa 2022
- Yleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa elokuussa 2022

Kaavoituksen tavoiteaikataulu on esitetty seuraavassa taulukossa (Taulukko 5.1).

Taulukko 5.1. Akaan strategisen yleiskaavan tavoiteaikataulu.

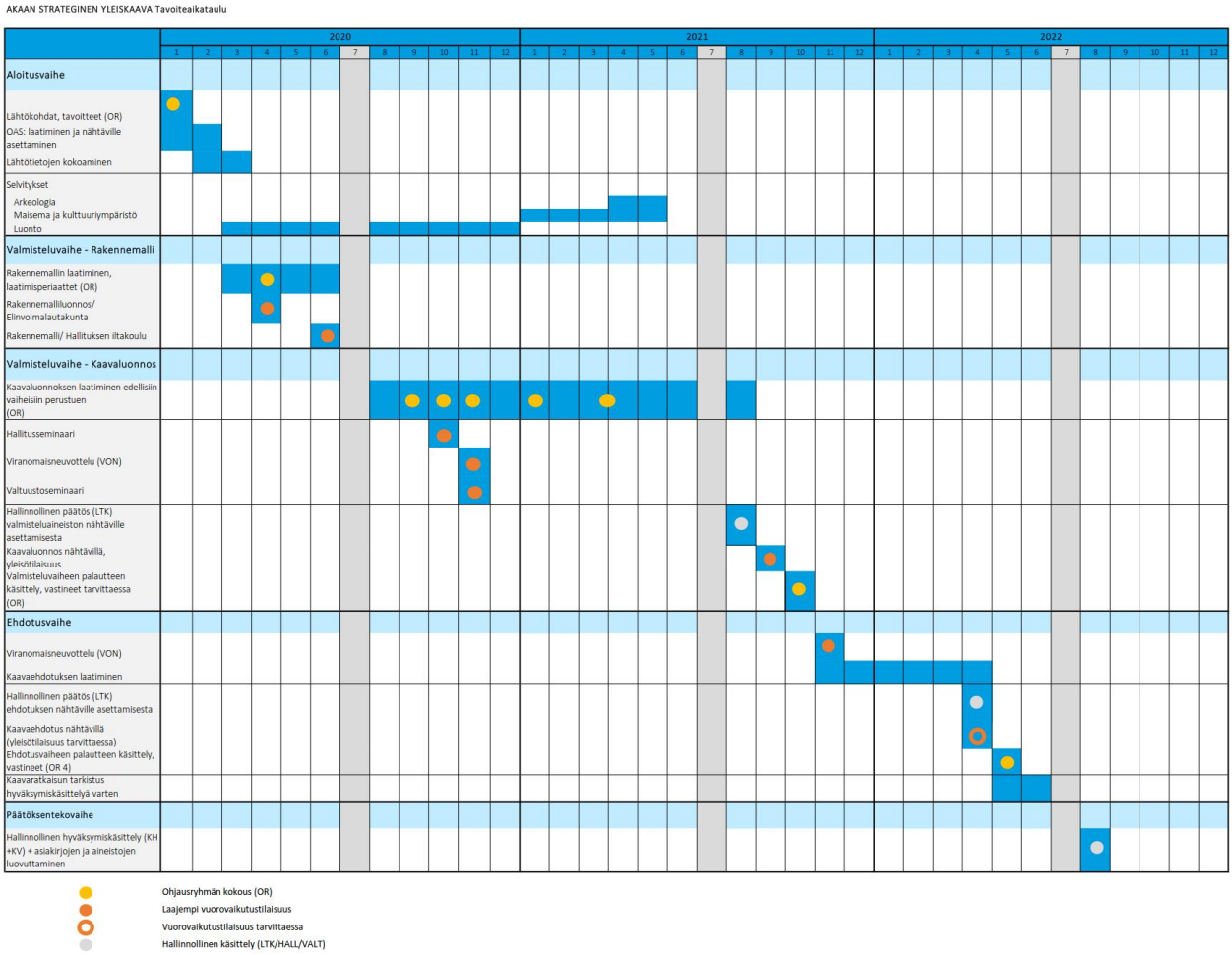

6. MITEN YLEISKAAVOITUKSEEN VOI OSALLISTUA?

Kaavan vireilletulosta ja kaavoituksen vaiheista, yleisö- ja mahdollisista muista tilaisuuksista sekä kaava-aineiston valmistelu- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloista ilmoitetaan kunnan virallisella ilmoitustaululla, paikallislehdessä (Akaan seutu) ja kunnan Internet-sivuilla.

Tietoa yleiskaavoituksesta löytyy myös tästä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS), jossa

- esitetään yleiskaavan laatimisen lähtökohtia ja tavoitteita,
- kuvataan yleiskaavaprosessin vaiheet ja eteneminen,
- kerrotaan miten ja milloin osalliset voivat osallistua yleiskaavoitukseen ja
- miten yleiskaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelun aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kaupungintalolla ja Akaan Internet-sivuilla koko suunnitteluprosessin ajan ja siihen on mahdollista ottaa kantaa siihen asti, kunnes kaavaehdotus asetetaan nähtäville.

Suunnitteluaineistot asetetaan virallisesti nähtäville ainakin yleiskaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa, jolloin osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kuntalaisilla ja muilla asianosaisilla on myös oikeus valittaa kaavan hyväksymispäätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Kaavoitukseen liittyy myös maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaista viranomaisyhteistyötä. Viranomaisneuvottelu järjestetään kaavoituksen aloitus- ja ehdotusvaiheissa. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestetään sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan epävirallisia työneuvotteluja.

Ketkä voivat osallistua?

Yleiskaavan valmisteluun voivat osallistua kaikki asiasta kiinnostuneet. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoituksessa osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Osallisia ovat ainakin:

- alueen asukkaat, työssäkäyvät ja opiskelijat
- alueen yritykset
- alueella toimivat asukasyhdistykset ja muut kansalaisjärjestöt
- muut alueella toimivat yhteisöt
- kaupungin virastot ja toimialat
- naapurikunnat
- valtion viranomaiset
- muut viranomaiset ja julkisyhteisöt
- aluekehitystä tukevat ja rahoittavat organisaatiot

7. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualueena on Akaan kaupungin alue kokonaisuudessaan. Toijalan kaupunki ja Viialan kunta yhdistyivät 1.1.2007 Akaan kaupungiksi. Vuoden 2011 alusta Akaaseen liittyi Kylmäkosken kunta. Akaan hallinnollinen keskus on Toijala.

Akaa sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa ja sen lähikunnat ovat Lempäälä, Valkeakoski, Hämeenlinna, Urjala ja Vesilahti. Junamatka Tampereelta Viialaan kestää noin 17 minuuttia ja Hämeenlinnasta Toijalaan 19 minuuttia.

Akaan asukasluku on noin 16 600 (Tilastokeskus 2019). Asutus on rakentunut keskustojen ympärille ja taajama-aste on 87,5 %. Suurimmat taajamat ovat Toijalan keskustaajama (noin 8400 asukasta), Viialan kirkonkylä (5300 asukasta) ja Kylmäkosken kirkonseutu (660 asukasta). Toijalan ja Viialan välimatka on noin kahdeksan kilometriä. Valtaosa väestöstä asuu rivi- ja pientaloissa (72,6 %).

Akaa sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella Akaan-Valkeakosken-Hämeenlinnan-Tampereen-Helsingin työssäkäyntialueella. Akaalla kohtaavat valtatie 3 ja 9 sekä Helsingistä ja Turusta Tampereelle johtavat rautatiet. Toijalassa on rautatieasema ja Viialassa junaseisake. Toijalan asema on merkittävä risteysasema, ja siellä risteävät rataosat Riihimäki–Tampere, Turku–Toijala sekä Toijala–Valkeakoski. Valkeakosken radalla kulkee ainoastaan tavaraliikennettä.

Akaan kaupunki sijaitsee Suomen kasvukäytävällä (aikaisemmin ns. Helsinki-Hämeenlinna-Tampere- eli HHT-käytävä). Akaan alueella on monipuolista yritystoimintaa. Metalli- ja elintarviketeollisuuden lisäksi erityisosaamista löytyy useilta eri aloilta. Useat yritykset ovat erikoistuneet palvelemaan teollisuuden tarpeita. Moottoritieliittymäalueen lisäksi suunnitteilla oleva Akaa Point -yritysalue luo uusia mahdollisuuksia kehittää Akaan alueen elinkeinoelämää. Monipuolisten liikenneyhteyksien takia alue sijaitsee logistisesti hyvässä paikassa.

Tarpianjoki, Haihunkoski ja Jalanti-järvi tarjoavat monenlaisia virkistäytymismahdollisuuksia ympäri vuoden. Toijalan Satamasta aukeaa Vanajavesi tarjoten veneilyreittejä pohjoiseen Tampereelle tai etelään Hämeenlinnaan. Savikoskella on 27-väyläinen frisbeegolfrata. Kaupungissa toimii mm. kansalais- ja musiikkiopistot, Suomen suurin käsityökoulu, Veturimuseo, Viialan museo, teattereita ja elokuvateatteri.

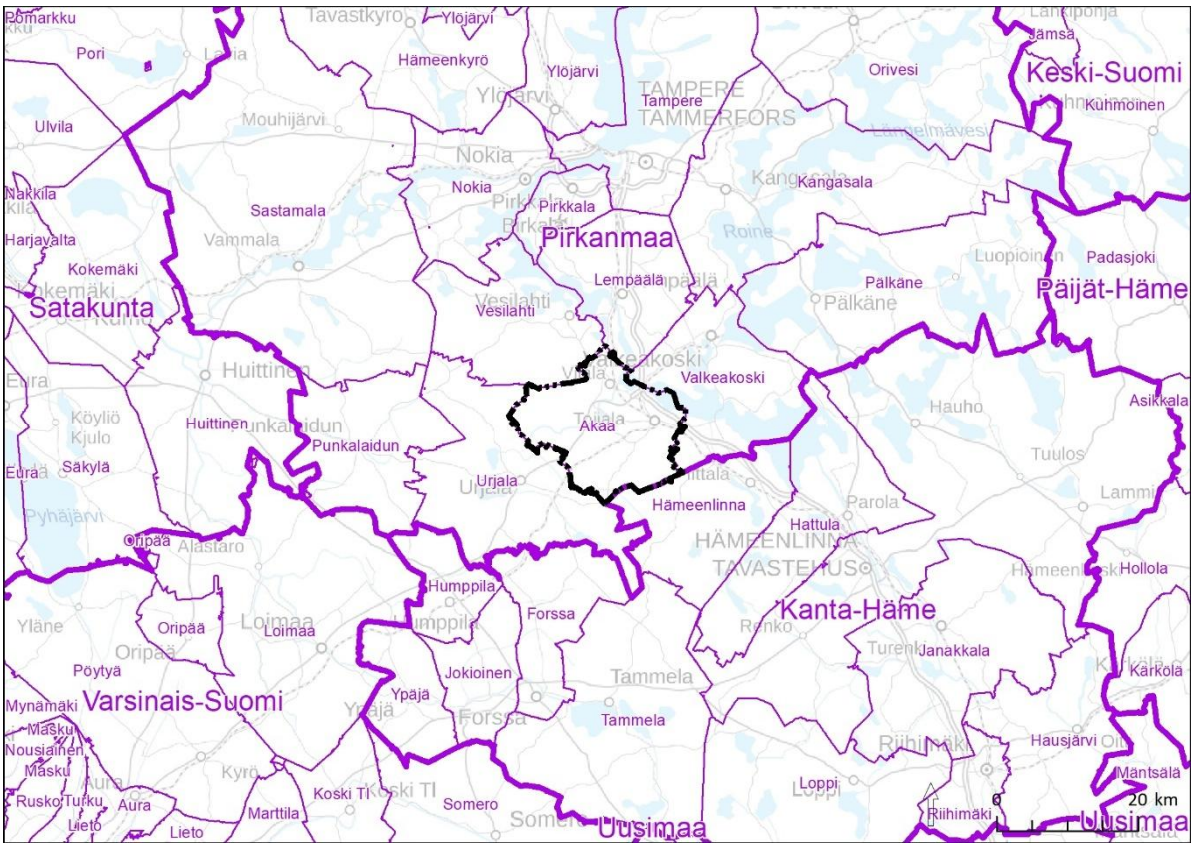

Kuva 7.1. Kaava-alueen sijainti.

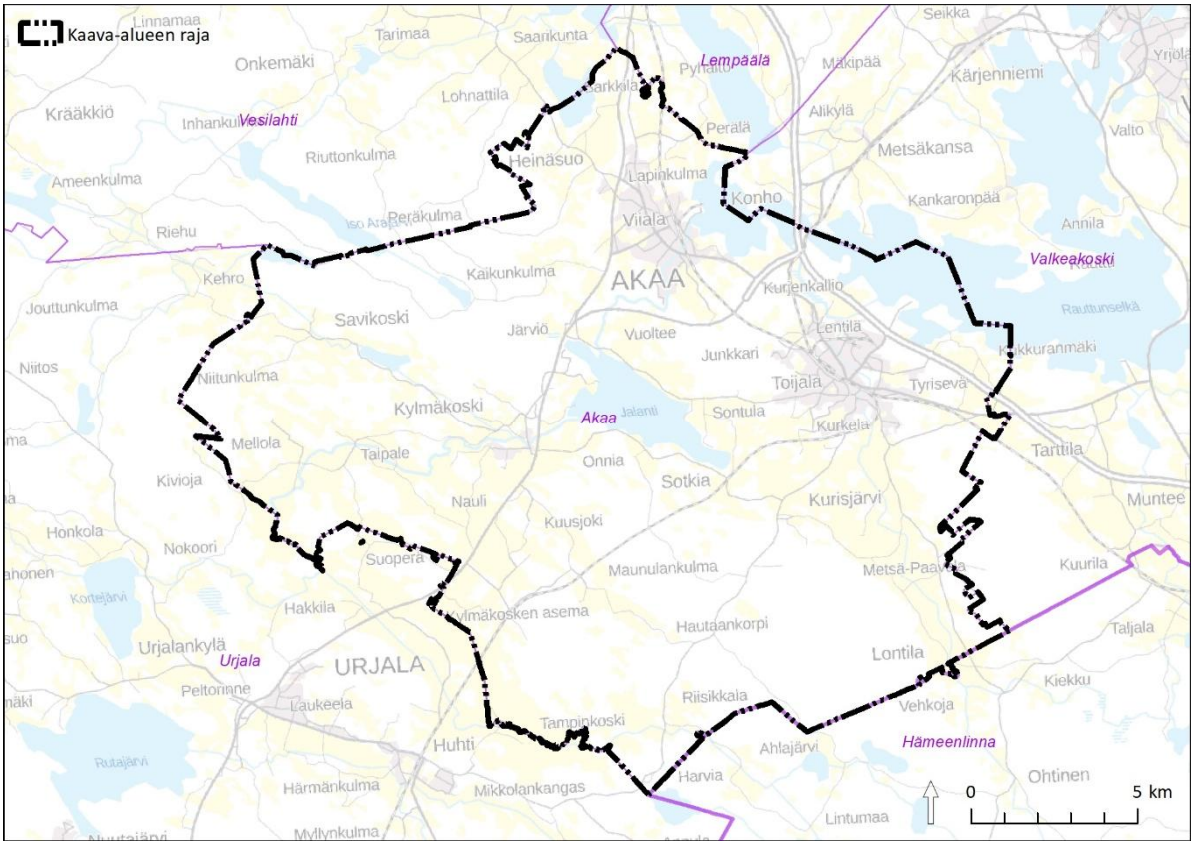

Kuva 7.2. Kaava-alueen rajaus.

8. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT, KAAVOITUSTILANNE

8.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

8.2 Keskeiset strategiat, suunnitelmat ja selvitykset

Akaan strategisen yleiskaavan laatimisessa huomioidaan lähtötietoina useita tekeillä olevia tai jo laadittuja strategioita, suunnitelmia ja selvityksiä. Keskeisimpiä niistä ovat mm.:

Seutu- ja maakuntatason selvitykset ja suunnitelmat

- Pirkanmaan maakuntakaava taustaselvityksineen
- Pirkanmaan maakuntaohjelma 2018–2020: Yhä rohkeempi ja sopii sulle edelleen!
- Tampereen seudun rakennesuunnitelma 2040
- Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategia
- Pirkanmaan ympäristöohjelma "Ympäristöviisas Pirkanmaa 2040"
- Tampereen ja Pirkanmaan elämystalouden strategia
- Pirkanmaan kulttuurisuunnitelma
- Pirkanmaan ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma (AIKO)
- Kanta-Hämeen maakuntakaava (kunta- ja maakuntarajat ylittävien periaatteiden osalta)
- Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma
- Riihimäki–Tampere-rataosan tarveselvitys 2018
- Turku–Tampere kehityskäytäväselvitys 2014
- Lisäraiteiden aluevaraussuunnittelu rataosuudella Toijala–Tampere 2012
- Turku–Toijala -radan kaksoisraideselvitys 2008
- Liikenneviraston maanteiden ja rautateiden meluselvitys 2012 (EU:n ympäristömeludirektiivin (2002/49/ey) mukainen meluselvitys)
- muut sellaiset seudulliset lähtökohdat ja muutokset, joilla on ylikunnallisia vaikutuksia Akaan strategiseen suunnitteluun

Kuntatason selvitykset ja suunnitelmat

- Akaan kaupungin strategia
- Akaan strateginen kehityskuva
- laaditut osayleiskaavat ja asemakaavat
- kouluverkkosuunnitelma
- palveluverkkoratkaisu
- elinkeinopoliittiset tavoitteet
- rakennusjärjestys
- Akaan arvokkaat luontokohteet 2020
- kaupungin muut keskeiset suunnitelmat, strategiat ja ohjelmat

Muut selvitykset ja suunnitelmat

- Kylmäkosken arkeologinen perusinventointi 1996
- Viialan arkeologinen perusinventointi 1996
- Toijalan arkeologinen perusinventointi 1998
- Toijalan rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema 2009
- Viialan rakennetun ja kulttuuriympäristön inventointi 2005–2006
- Kylmäkosken kulttuurikohteet 1977
- Vuoritien asemakaavan kaupallinen selvitys 2021
- Pohjavesien suojelusuunnitelma, 2021

Laadittavat selvitykset

- Akaan strategisen yleiskaavan kaupallinen selvitys, valmistuu kesällä 2021
- Arkeologinen inventointi muuttuvan maankäytön alueilla, valmistuu keväällä–kesällä 2021
- Historiallisten kylätonttien arkistoselvitys (ja tarvittaessa maastotutkimukset), valmistuu keväällä–kesällä 2021
- Alueellinen vesihuollon toimintavarmuustarkastelu on tarkoitus päivittää. Päivitys valmistuu viimeistään 2022 alkupuolella.

8.3 Maakuntakaava

Maakuntakaava on kartalla esitetty pitkän aikavälin suunnitelma maakunnan yhdyskuntarakenteesta ja alueidenkäytöstä. Siinä sovitetaan yhteen valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Yleispiirteisimpänä kaavana se on ohje kuntien kaavoitukselle ja muulle alueidenkäytön suunnittelulle. Maakunnan liitto laatii ja hyväksyy maakuntakaavan.

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Maakuntakaava tuli voimaan kuulutuksella 8.6.2017. Korkein hallinto-oikeus on käsitellyt hyväksymispäätöstä koskeneet valitukset ja 24.4.2019 antamallaan päätöksellään pitänyt Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 voimassa sellaisenaan, kuin siitä päätettiin maakuntavaltuustossa.

Akaan osalta maakuntakaavassa korostuvat Toijalan ja Viialan asemanseudut keskustatoimintojen alueina sekä Helsinki-Tampere –moottoritien (vt3, E12) ja valtatien 9-risteysalueella Akaan Pointin terminaali. Toijalan ja Viialan asemanseutujen tiivistäminen on yksi kaavan tavoitteista, koska ne ovat keskeisissä rooleissa Akaan osalta Tampereen kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisvyöhykkeessä (kk1), joka käsittää Tampereen, Lempäälän ja Akaan Toijalan sekä Viialan. Kylmäkoski on osoitettu taajamatoimintojen alueena ja Karhunrahkan alueelle on osoitettu tuulivoima-alue.

Merkittävästi parannettavat Tampere-Riihimäki –rataosuus sekä vt9 (E63) kulkevat Akaan läpi, ja niiden kehittäminen on Akaan näkökulmasta merkittävä asia. Toijalaan on osoitettu seudullisesti merkittävä ratapiha-alue. Sen suunnittelumääräyksessä todetaan, että puuterminaalitoiminnot pyritään siirtämään yhdyskuntarakenteellisesti suotuisampaan paikkaan. Maakuntakaavassa korostuvat myös yritysalueet entisen satamaradan varressa.

Toijala ja Viiala lähiseutuineen kuuluvat kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeseen (kkj6). Vyöhykkeeseen kuuluu maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia, joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Viialaan radan itäpuolelle on osoitettu arkeologisen perinnön ydinalue. Terisjärvelle ja siitä koilliseen ja itään on osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalue.

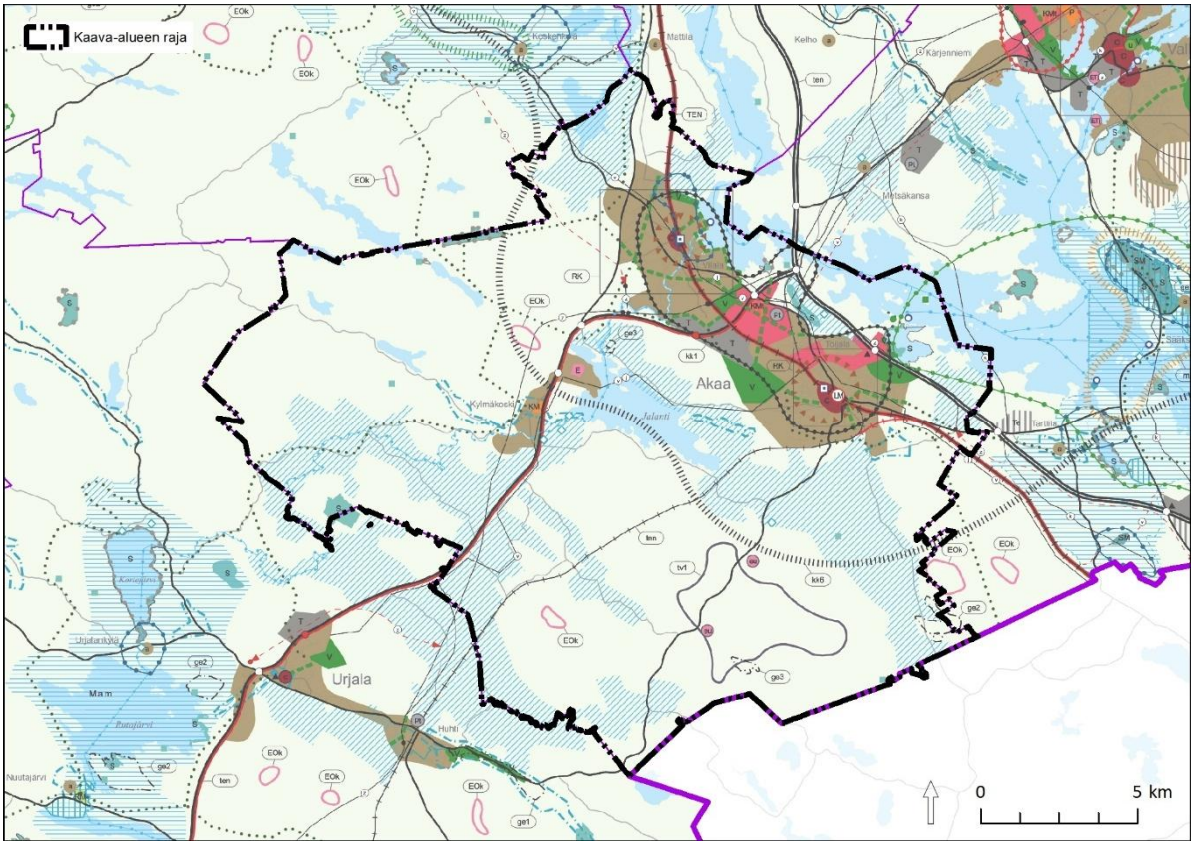

Kuva 8.1. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 (MKV 27.3.2017).

8.4 Yleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueella on voimassa eri-ikäisiä oikeusvaikutteisia ja oikeusvaikutuksettomia yleiskaavoja. Strategisessa yleiskaavatyössä tarkastellaan kaavoitettujen alueiden osalta kaavojen ajantasaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seudun tärkeimpien tavoitteiden kannalta, sekä mahdollisia voimassa olevien kaavojen muutostarpeita.

Akaan kaupungin alueelle on laadittu 1960-luvulta alkaen kymmenkunta yleiskaavaa tai vastaavan tasoista suunnitelmaa.

- Toijalan yleiskaava 2020 (kv 13.5.1998)
- Toijalan sataman osayleiskaava (1999)
- Akaa-Point: Yritys-Konhon osayleiskaava (2009, oikeusvaikutteinen)
- Sataman osayleiskaava (kv 26.8.2010, oikeusvaikutteinen)
- Viialan yleiskaava (kv 6.9.1994)
- Viialan keskustan osayleiskaava (vahv. 1996, oikeusvaikutteinen)
- Kylmäkoski: Sontula-Sotkia-Kurisjärvi kylä- ja haja-asutusalueet osayleiskaava (kv 3.4.2002)
- Kylmäkoski: Tipurin osayleiskaava (1983)
- Kylmäkosken kirkonseudun osayleiskaava (1993)

1990-luvulla laaditut yleiskaavat ovat pääosin jo vanhentuneet mm. siksi, että ne on tehty Toijalan, Viialan ja Kylmäkosken itsenäisinä pysymisen lähtökohdista. Useimmat yleiskaavat on laadittu oikeusvaikutuksettomina.

Alueella on voimassa lukuisia asemakaavoja. Asemakaavat sijoittuvat Toijalan, Viialan ja Kylmäkosken lähiympäristöön.

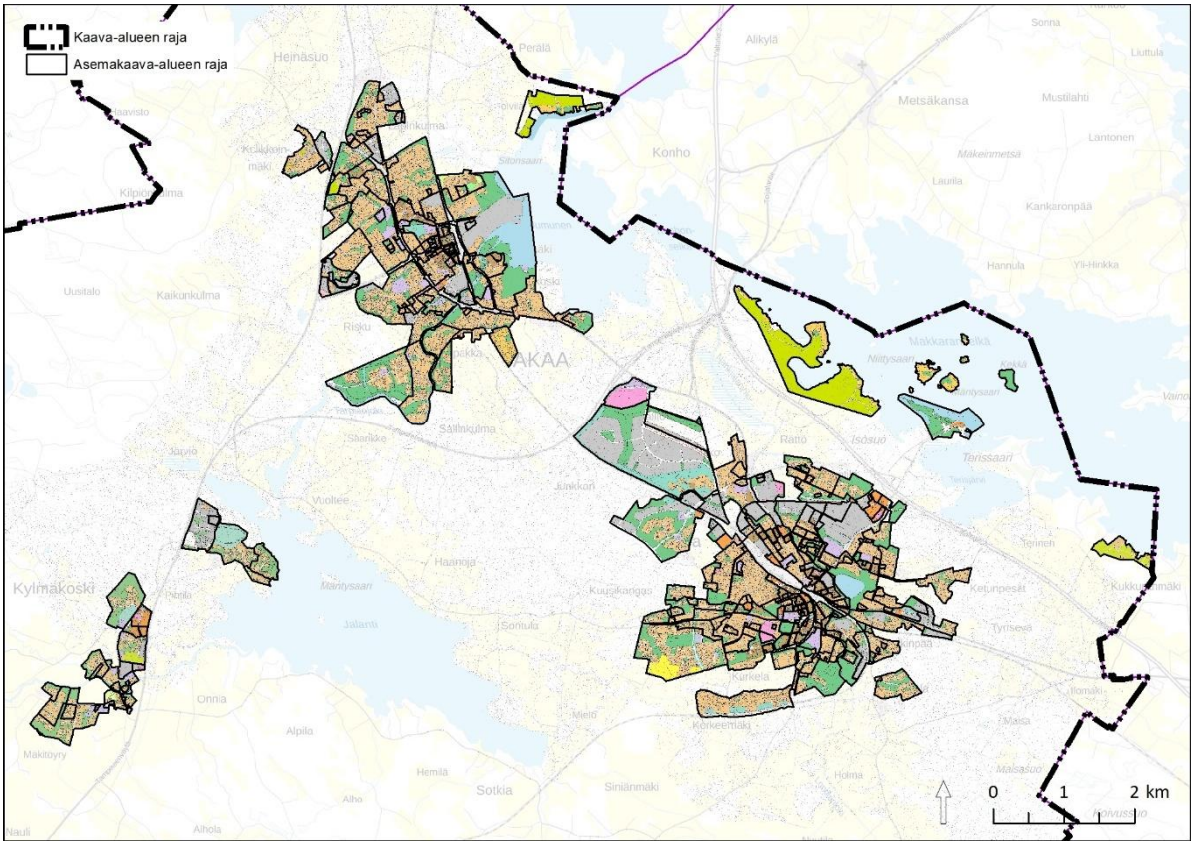

Kuva 8.2. Ote ajantasa-asemakaavasta (10.2.2020).

<u>Ajankohtaiset suunnitelmat ja hankkeet</u>

Karhunrahkan osayleiskaava (tuulipuisto), ABO Wind Oy: Abo Wind Oy suunnittelee enimmillään 15 tuulivoimalan tuulipuiston rakentamista Akaan kaupunkiin Karhunrahkan alueelle. Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimista ja YVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamista.

9. YLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavaa laadittaessa sen vaikutuksia arvioidaan laaja-alaisesti. Painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin ja koettuihin vaikutuksiin.

Maankäyttö- ja rakennusasetus edellyttää, että kaavaa laadittaessa arvioidaan vaikutuksia

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön,
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon,
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin,
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön sekä
- elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Lisäksi koko yleiskaavaprosessin ajan suunnitelmaratkaisuja peilataan yleiskaavalle asetettuihin tavoitteisiin. Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on selvittää yleiskaavoituksen yhteydessä tehtyjen ratkaisujen merkitystä ja varmistaa hyvien valintojen tekeminen suunnittelun ja päätöksenteon yhteydessä.

Strategisen yleiskaavan keskeisimmät vaikutukset liittyvät alustavan arvioin mukaan yhdyskuntarakenteeseen, liikennejärjestelmään, viherverkkoon ja ilmastoon.

10. YHTEYSTIEDOT JA TIEDOTTAMINEN

Suunnittelutyöhön liittyviä lisätietoja saa Akaan kaupungilta sekä kaavakonsultilta (Ramboll Finland Oy).

Kuulutukset

Kaupungin internetsivut, ilmoitustaulu ja paikallislehti Akaan seutu.

Kaupungin postiosoite

Akaan kaupunki
Kaavoitus ja maankäyttö
PL 34, 37801 Akaa

KAAVOITTAJA:

Akaan kaupunki

Akaan kaupunki
Kaavoitus ja maankäyttö
PL 34, 37801 Akaa

Yhteyshenkilöt:
kaupunkikehitysjohtaja Lasse Silvan
puh. 040 335 3207

Kaavasuunnittelija Niina Järvinen
puh. 040 335 3208

sähköposti: etunimi.sukunimi@akaa.fi

KAAVAKONSULTTI:

Ramboll Finland Oy

Itsehallintokuja 3
PL 25
02601 Espoo
Puh. 020 755 611
Fax 020 755 7801

Yhteyshenkilöt:

projektipäällikkö Iris Broman
puh. 040 840 6022

kaavanlaatija Jarkko Kukkola
puh. 040 517 5793

sähköposti: etunimi.sukunimi@ramboll.fi